

Správa o výsledku kontroly

V súlade s plánom kontrolnej činnosti vykonala Ing. Ingrid Konečná Veverková, hlavná kontrolórka mesta, kontrolu dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce v piatich školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

Predmet kontroly:

- kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru
- kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce pri uzatváraní dohôd o hmotnej zodpovednosti
- kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce pri poskytovaní príspevku na rekreáciu.

Cieľ kontroly:

- overiť objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi
- skontrolovať zákonnosť postupu pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, pri uzatváraní dohôd o hmotnej zodpovednosti a pri poskytovaní príspevku na rekreáciu.

1. / Kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce a interných predpisov pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

Kontrola bola vykonaná vo všetkých školách a školských zariadeniach okrem Základnej umeleckej školy, ktorá dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v kontrolovanom období neuzatvárala. Pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru bola preverená zákonnosť postupu pri ich uzatváraní podľa Zákonníka práce. Predmetom kontroly nebolo preverenie postupu pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

V tejto súvislosti hlavná kontrolórka upozornila na skutočnosť, že pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, sa musí v školách a školských zariadeniach aplikovať a dodržiavať okrem Zákonníka práce aj zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v spisoch predložených ku kontrole neboli doklady preukazujúce aplikáciu týchto všeobecne záväzných právnych predpisov, napr. výpisy z registra trestov, doklady o plnení kvalifikačných predpokladoch apod.).

Podľa § 223 ods. 1 Zákonníka práce (platného a účinného v kontrolovanom období) zamestnávateľ môže na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov), ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom (dohoda o vykonaní práce) alebo ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce (dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov).

Kontrolou boli zistené nedostatky len v prípade dvoch kontrolovaných subjektov.

V prípade CVC, ktoré zabezpečuje podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase a ktoré výchovno-vzdelávaciu činnosť organizuje ako

- a) pravidelnú záujmovú činnosť,
- b) príležitostnú záujmovú činnosť najmä formou podujatí, súťaží, olympiád, výletov a exkurzií zameraných na rozvoj vedomostí a zručností získaných v škole,
- c) prázdninovú činnosť najmä formou táborov, odborných sústredují a krátkodobých podujatí

opätovne ako v minulých rokoch bolo konštatované, že „práca v záujmovom útvare“ je pravidelnou záujmovou činnosťou a nie príležitostnou činnosťou na ktorú je možné uzatvárať dohody o pracovnej činnosti.

Pri konštatovaní tohto nedostatku sa hlavná kontrolórka opiera o rozhodovaciu prax súdov (napr. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 9. 2016, spis. zn.: 3Sžo/26/2015, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 3. 2018, spis. zn.: 5Asan 4/2016, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. 10. 2017, spis. zn.: 5Sžo/222/2015) a o poznatky z kontrolnej činnosti inšpektorátu práce, ktorý vo vzťahu k dodržiavaniu pracovnoprávných predpisov, uzatváranie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru bez dodržania podmienky výnimočnosti posudzuje ako porušenie právnych predpisov a v zmysle platnej právnej úpravy aj sankcionuje.

Hlavná kontrolórka upozornila, že pracovnoprávne vzťahy založené dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru podliehajú zákonnému dozoru, ktorý vykonávajú orgány inšpekcie práce podľa zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V prípade Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša boli zistené nedostatky pri uzatváraní dohody o brigádnickej práci študentov, ktorú môže zamestnávateľ uzatvoriť s fyzickou osobou, ktorá má štatút žiaka strednej školy alebo štatút študenta dennej formy vysokoškolského štúdia podľa osobitného predpisu a ktorá nedovŕšila 26 rokov veku.

Kontrolou bolo zistené, že súčasťou dohody o brigádnickej práci študentov nebolo potvrdenie o štatúte žiaka strednej školy alebo štatúte študenta dennej formy vysokoškolského štúdia.

Hlavná kontrolórka na odstránenie zisteného nedostatku a príčin jeho vzniku odporučila:

- pri uzatvorení dohody o brigádnickej práci študentov vyžadovať potvrdenie o štatúte žiaka strednej školy alebo štatúte študenta dennej formy vysokoškolského štúdia
- zabezpečiť, aby potvrdenie o štatúte žiaka strednej školy alebo štatúte študenta dennej formy vysokoškolského štúdia bolo doložené k dohode o brigádnickej práci študentov.

2. / Kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce a interných predpisov pri uzatváraní dohôd o hmotnej zodpovednosti

Kontrola bola vykonaná vo všetkých školách a školských zariadeniach. Kontrolou boli zistené nedostatky len v prípade dvoch kontrolovaných subjektov, ktoré boli upozornené, že súčasťou (prílohou) dohody o hmotnej zodpovednosti v osobnom spise musia byť doklady

preukazujúce vykonanie inventarizácie, k dohode o hmotnej zodpovednosti nebol priložený inventúrny súpis a inventarizačný zápis z vykonanej inventarizácie.

Hlavná kontrolórka na odstránenie zisteného nedostatku a príčin jeho vzniku odporučila:

- pri uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti, pri jej zániku, pri preradení zamestnanca na inú prácu alebo na iné pracovisko, pri jeho preložení a pri skončení pracovného pomeru zabezpečiť vykonanie inventarizácie
- zabezpečiť, aby v osobných spisoch boli súčasťou dohody o hmotnej zodpovednosti doklady preukazujúce vykonanie inventarizácie, aby k dohode o hmotnej zodpovednosti bol priložený inventúrny súpis a inventarizačný zápis.

3. / Kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce a interných predpisov pri poskytovaní príspevku na rekreáciu

Kontrola bola vykonaná vo všetkých školách a školských zariadeniach okrem Základnej umeleckej školy a Centra voľného času, ktoré príspevky na rekreáciu svojim zamestnancom nevyplácali z titulu nesplnenia zákonnej podmienky zamestnávania viac ako 49 zamestnancov.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša v roku 2022 poskytla svojim zamestnancom príspevok na rekreáciu vo výške 4729,17 €. Príspevok na rekreáciu vyplatila celkovo 27 zamestnancom.

Základná škola s materskou školou MPČĽ v roku 2022 poskytla svojim zamestnancom príspevok na rekreáciu vo výške 4397,90 €. Príspevok na rekreáciu vyplatila celkovo 22 zamestnancom.

Základná škola s materskou školou Pionierska 2 v roku 2022 poskytla svojim zamestnancom príspevok na rekreáciu vo výške 6796,65 €. Príspevok na rekreáciu vyplatila celkovo 33 zamestnancom

Kontrolou boli zistené nedostatky na ktoré boli kontrolované subjekty upozornené a bolo im odporúčané prijať nasledovné opatrenia:

- upraviť obsah internej smernice o spôsob preukazovania nároku zamestnanca na príspevok na rekreáciu, na základe ktorého bude možné v súlade s právnou úpravou a usmerneniami a stanoviskami Finančnej správy SR zákonným postupom vyhodnotiť splnenie podmienok na vyplácanie príspevku na rekreáciu
- do dokumentácie (napr. na žiadosť zamestnanca) zo strany kontrolovaného subjektu pri mene a priezvisku zamestnanca doplniť údaje o trvaní pracovného pomeru a o pracovnom úväzku, aby bolo možné skontrolovať, či trvanie pracovného pomeru u zamestnávateľa trvá nepretržite najmenej 24 mesiacov a či u zamestnanca, ktorý má dohodnutý pracovný pomer na kratší pracovný čas, bola najvyššia suma príspevku na rekreáciu za kalendárny rok znížená v pomere zodpovedajúcom kratšiemu pracovnému času v zmysle § 152a ods. 1 Zákonníka práce,
- do „Čestného vyhlásenia zamestnanca“ doplniť, že zamestnanec čestne vyhlasuje, že požiadal o príspevok na rekreáciu len u jedného zamestnávateľa v zmysle § 152a ods. 3 Zákonníka práce,
- zabezpečiť zo strany zamestnancov doplnenie dokladov k vyplateným príspevkom za rekreáciu, aby sa mohlo konštatovať, že realizované výdavky boli zákonne použité a aby ich nemuseli zamestnanci vrátiť kontrolovanému subjektu (napr. potvrdenie

ubytovacieho zariadenia o tom, že sa zamestnanec skutočne pobytu zúčastnil, tak ako to deklaruje),

- zabezpečiť, aby bol dodržiavaný rovnaký postup u všetkých zamestnancov pri predkladaní účtovných dokladov.

Kontrolovaným subjektom bola uložená povinnosť prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku a hlavnej kontrolórke predložiť právu o splnení opatrení.